

Ваше Преосвештенство, Ваше Височанство, Ваша екселенцијо, часни оци, господо официри, уважени гости, даме и господо, драга браћо и сестре!!!

Почетак црквеног живота ове Црквене Општине, датира још од 6. маја 1941 године, када је на дан светог Великомученика Георгија, служена прва Божија Служба у овом месту. Под отвореним небом у тадашњем официрском заробљеничком логору у Еверсбургу, такозвани логор ОФЛАГ 6 Це. За нас који данас седимо овде, изгледа несхватљиво, како се то могло догодити, и у каквим се условима то догодило. Да тек приспели, изнемогли, гладни, ограђени жицом и под строгом присмотром, ипак нашли снаге и воље, да се окупе и Богу помоле, да од Бога затраже спасење за себе и све остале невино заточене. Код ове прве Божије службе се није стало, већ су одмах почеле дасе проналазе разне могућности, да се та пракса настави и постане стална у логорским жицама. То је успело тадашњим заточеницима захављујући њиховим високим официрским чиновима, и својим ауторитетима као гаранцијом да ће се све одвијати у оквирима нормалног. Изграђен је један покретни иконостас који је преношен кроз логор са места на место, и тиме употпуњавао верски живот заробљеника. Бројчано стање заробљеника је било на врло завидном нивоу кретало се увек између 5.000 и 6.000 .

Након завршетка Другог Светског рата велики број тих официра заклетих на верност краљу и отаџбини, због тадашњих политичких збивања у Источној Европи, остаје у емиграцији тачније у Оснабрику.

Настављају у слободном свету да живе једним новим животом, "емигрантским", који ни мало није био лак. Али вера у Бога и нада за бољи живот није их напуштала.

Сви они су били привржени "МАЈЦИ" која никада не оставља своју децу "МАЈЦИ ЦРКВИ".

Организују се и бирају Црквени Одбор, који је тада имао само један задатак, а то је куповина или градња храма, где би могла да се одржавају редовна богослужења.

На челу тог првог Црквеног одбора су били господин инжењер Лаза Костић предратни бивши градоначелних Београда и протојереј Милан Јовановић, оба двојица заточеници логора у Оснабрику.

Тачно на данашњи дан навршило се равно 70 година од једне језиве трагедије која је задесила Оснабрик са околином, а која није мимоишла ни оснабрички логор. Тога дана у вечерњим сатима, 6.-ог децембра 1944. -те године приликом бомбардовања, погинуло је 116 официра, а њих 112 тешко рањено, који после краћег времена подлежу ранама тог сулудог чина безумља, као невине Божије жртве. Тиме они посташе новомученици. Сви су они покопани у једну заједничку гробницу. Али њихова имена осташе бесмртна. Ми смо се данас овде окупили, не да би славили овај јубилеј, већ да се

молитвено сетимо свих њих и поменемо њихова имена.

Као што сви велики народи овога света видним знацима обележавају места својих успеха или својих победа, наш народ, српски народ, је мали народ, па зато можда обележава места својих страдања. Обележја су сасвим другог карактера, и служе за друге намене, обележја су храмови, који остају вековима, да греју душе српског народа, да истраје и покаже да он није такав, каквог га понекада сматрају, или какав би можда требало да буде али по вољи другог.

Хришћанство памти и зна за јаук Јулијана одпадника „**Исусе ти си победио**”.

Српски народ зна за јаук силнога Синана Паше над спаљеним моштима Светога Саве "Каурине и спаљен си јачи од мене!".

Тако и ови најсвежији новомученици, који у вечном миру леже недалеко од нас, а који нас данас овде окупише исто хажу. ” **Мисмо победили !**

Победили су зато јер нису заборављени што је из њиховог праха, из једне трагедије, и њиховог имена, све ово саграђено и никло, што ми данас имамо, и шта нас увек подсећа на њих. По узору на Зејтинлик који се налази на самом југу Европе, тако се и овај Спомен храм са криptom и Спомен гробљем налази на северу Европе. Зато данас освежавамо сећана на сва страдања српског народа широм Европе да на месту страдања опоменемо себе, да не чинимо ништа ружно, али да не смемо препустити забораву, оно што нам се кроз векове дешавало. А што је још горе, изгледа да нисмо ни свесни, шта нам се и данас дешава.

Већ поменути први Црквени Одбор после избора ставио је испред себе само један задатак, куповину или градњу Спомен храма у знак сећања на жртве од 6.-ог децембра 1944 године. Првобитна замисао је била, да се на месту укопа сагради капела. Дозвола није добијена, уз разне изговоре. Онда се пришло преговорима за куповину једне Католичке цркве која је делом била оштећена али је сопственим радом могла да се обнови. Од тог се одустало јер је дошло до присилног пресељења људства, за Бремен и Вилхелмсхафен. Зато је Црквени одбор одлучио да подигне пристојне надгробне споменике на оснабричком гробљу и гробљу Остеркапелн, где је сахрањено 13 официра изгинулих 30.тог марта 1945 године.

После доста мучних и тешких година сталних премештања по потреби службе, један завидан број тих официра враћа се назад у Оснабрик, јер су и могућности запошљавања биле доста боље. У делу Оснабрика који се назива "Хасте" баш у том времену се гради већи број социјалних станова за збрињавање ових људи.

У једној од тих зграда, издвојена је једна већа подрумска просторија, и направљена мала капела. На дан Светога Саве 27.-ог Јануара 1957 године, ова капела је освештана од Његовог Преосвештенства епископа руске Заграничне Цркве Господина Филотеја. У том времену у Оснабрику живи око 250 српских породица. Ово је било привремено решење за Оснабричке Србе јер од првобитне идеје зидања новог Спомен храма није се одустало. Задатак

тадашњег Црквеног Одбора је био и тај, да се Црквена Општина правно озваничи односно региструје. Пошто тада другог решења није било Црквена Општина 14.децембра 1959 године унета је у регистар код надлежног Општинског суда у Оснабрику, као хуманитарна организација верског карактера што је остало и до данашњег дана.

Овде смо код једног значајног и радосног датума, јер званично постојимо већ равно 55 година. На дан Светог Саве 27. јануара.1960 године Црквени Одбор шаље апел за градњу Спомен храма , пошто су пре тога контактиране градске власти за доделу земљишта.

Припреме су текле онако како је тадашње време дозвољавало.У мају 1964.године почела је градња Спомен Храма , под покровитељством Његовог Величанства Краља Петра II.-ог Карађорђевића. Спомен храм је верна копија манастира Каленић из централне Србије . Децембра 1966 спомен храм је био готов озидан и укровљен.

Освештан је тек 9. маја 1982 године од тадашњег надлежног Епископа Његовог Преосвештенства Господина Лаврентија Трифуновића. На освећењу је био присутан као гост и Епископ аустралијско новозеландски Његово Преосвештенство Господин Василије Видић, као и његово Височанство Александар II. Карађорђевић. Спомен храм је унесен у регистар покрајине доње Саксоније као спомених од културног значаја.

Много различитих ствари је утицало да од завршетка радова на храму до освећења прође доста времена. На првом месту недостатак новца јер не треба заборавити да је све зидано од добровољног прилога. А у великој мери је у том времену занчајну улогу одиграо и црквени раскол.Прво у Америци који најалост није мимоишао ни Оснабрик, и то у врло ружном светлу, браћа су дошла и до суда.Са расколом се на овом простору донекле расчистило. Ова црквена општина је остала верна "МАЈЦИ ЦРКВИ" тако да су и радови почели да се одвијају мало бржим интензитетом . Приоритет у том времену за један део Црквеног Одбора био је зидање крипте. 14 .-ог априла 1975 године издат је апел за градњу крипте , а већ у пролеће 1976 године крипта је завршена. У крипти се налази 1020 ћелија , у њој је свој мир и задње пребивалиште нашло 35 официра највишег ранга старе југословенске војске. Исто тако и многа позната имена из политике и публицистике предратне Југославије. Спомен храм је у периоду времена од 1980 до почетка 1982 године фрескописан од академског сликара Душана Михајловића из Београда.Иконе на олтару је урадио Ђакон Марко Илић такође из Београда.Онда као што смо већ рекли уследило је велико освећење . Жеља свих Срба са простора северне Немачке није се овде зауставила, сан свих је био да поред овако лепог Спомен храма имају и свој Црквени дом. Интензивно се о томе размишљало, и после дужег периода времена , и тој идеји се пришло веома озбиљно. Градске власти су овом приликом биле великодушне . и изашле у сусрет нашој молби доделивши нам земљиште за градњу Црквеног дома. Након прибављених дозвола, израде пројекта и по добијању благаслова надлежног Епископа Његовог Преосвештенства

Госпадина Константина, 10. Јануара 2001 године започели су радови на градњи Црквеног дома. Дана 29. маја 2003 године Црквени дом је освештан од надлежног епископа Његовог Преосвештенства Господина Константина Ђокића. Тиме је ова Црквена Општина постала једна, компактна целина која својим именом у целом западном свету изражава синоним слоге и љубави.

Данас морамо да се сетимо имена учесника, актера и радника, на њиви Господњој, који су радили, и све ово створили и са својим верним народом, и добро и зло делили.

Протојереја ставрофора Милана Јовановића, протојереја ставрофора Добривоја Ђилерђића, протојереја ставрофора Јована Марића, протојертеја Маринха Рајака и актуелног протојереја Симишу Вујасиновића.

Прва двојица Прота Милан Јовановић и Прота Добривоје Ђилерђић нису данас међу нама, упокојише се у Господу и преселише се у царство небеско. Отац Јован Марић који је својим радом у овој Црквеној Општини направио један врло темељан мост између две врло различите генерације Срба на овом простору, а тај мост врло чврсто и стабилно стоји и данас.

Отац Маринко Рајак који је врло мудро наставио оно што је отац Јован започео, и хвала Богу у томе успео. Овај Црквени дом саградио се у времену када је он служио у Оснабрику.

Моје предходнике на месту председника Црквене Општине Господина инжењера Лазу Костића, Господина Мирослава Табаковића, Господина инжењера Милорада Стојановића, господина Алехсандра-Бату Милорадовића и господина Милутина Остојића. Нажалост од мојих предходника председника данас овде немамо ни једног од њих да је присутан, сви су се преселили у царство небеско, и као што наш народ каже Богу на истину. Сви горе поменути, свако у свом времену имао поред себе и доста нашег благоверног и доброг народа, који је увек препознавао и раздвајао доброг од зла. Имамо такав народ хвала Богу и данас, који увек стоји на чврстом Светосавском путу.

Својевремено путујући кроз Србију, када је дошао до Ниша и видео „Теле кулу“, француски књижевник и политичар, Алфонс де Ламартин је записао и поручио: „Нека Срби сачувају овај споменик, он ће научити њихову децу, шта и колико вреди слобода и независност једног народа. Ово овде показује још и то, по каквој цени су **то** платили њихови очеви“. Можда је неумесно упоређивати Оснабрик и Оснабричку трагедију са Теле кулом, али ето узимам храброст и смелост да то упоредим и оставим поруку само на један други начин и у једном другом времену. Браћо и сестре Срби, чувајте и пазите ово свето место, ако оно нестане несташемо и ми, а са нама несташе и наше име.

У име Црквене Општине захваљујем се свим присутним гостима , који су издвојили време , који са нама заједно узнеше своје молитве Свевишњем Богу, који својим присуством исказаше поштовање, и братску љубав у Христу Богу. Који увеличаше овај наш данашњи молитвени скуп својим присуством, на овом светом месту и који са нама поделише заједничку трпезу љубави.

Свима хвала! НА МНОГАЈА ЛЈЕТА!!!

06. децембра лета Господњег 2014.

Поводам 70. година од бомбардовања заробљеничког логора у Оснабрику и поводом јубилеја 55 година од регистрације Црквене општине.

Председник Црквене Општине Оснабрик Новица Андрејић